

Ventspils pilsētas pašvaldības iestāde
VENTSPILS 2.VIDUSSKOLA

Kuldīgas iela 65, Ventspils, LV-3601, Latvija, tālr. 63622211, e-pasts 2.vidusskola@ventspils.lv

APSTIPRINU

I.Keiša

01.11.2019.

**Ventspils 2. vidusskolas
Skolēnu mācību uzņēmumu dibināšanas,
darbības un vērtēšanas kārtība**

2019. gada 1. novembrī

Nr. 3-30/1-2019-5

I. Vispārējie noteikumi

1. Kārtība nosaka Skolēnu mācību uzņēmumu (tālāk – SMU) dibināšanas, darbības kārtību un novērtēšanas procesu.
2. Ventspils 2.vidusskolas (tālāk – Skola) izglītības programmas paredz, ka 10.-12.klases skolēniem jādibina SMU.
3. SMU mācību programma ir interaktīva mācību metode, kura vērsta uz apzinātu, mērķtiecīgu visu iesaistīto pušu mijiedarbību un līdzdarbošanos.
4. SMU veido izglītojamie, kuri mācas 10.-12. klasē pēc atbilstošas izglītības programmas.
5. SMU var veidot mācību gada laikā.
6. Izglītojamais reģistrē SMU, organizē un slēdz SMU darbību atbilstoši normatīviem dokumentiem un Junior Achievement Latvija nolikumam.
7. Skolēnu mācību uzņēmumu programmas mērķi ir sekojoši:
 - 7.1. attīstīt skolēniem uzņēmējspēju un radošumu kompetenci;
 - 7.2. attīstīt un pilnveidot skolēnu prasmes pieņemt pārdomātus un pamatotus lēmumus, kas veicina personisko un sabiedrisko labklājību un sociālo atbildību;
 - 7.3. veidot sadarbību starp skolu, sabiedrību un darba vidi sekmīgai jauniešu integrācijai sabiedrībā;
 - 7.4. veicināt skolēnu profesionālo orientāciju un karjeru izvēli;
 - 7.5. ievirzīt skolēnus studijām augstākās un profesionālās mācību iestādēs.
8. Skolēnu mācību uzņēmumu darbības uzdevumi ir:
 - 8.1. motivēt skolēnus veidot uzņēmumus un veicināt SMU darbību un attīstību;
 - 8.2. attīstīt skolēnu un skolotāju prasmes uzņemties iniciatīvu un atbildību;
 - 8.3. veicināt skolēnu uzņēmību un atbildību un sekmēt skolēnu spējas inovatīvu ideju radīšanā;
 - 8.4. iedvesmot skolēnus, lai viņi uzdrīkstas un grib vairāk sasniegt;
 - 8.5. gada laikā skolēni var piedalīties SMU pasākumos, konkursos un tirdzniecības pasākumos, kuros viņi demonstrē apgūto un prezentē savus sasniegumus;
 - 8.6. praktiskā veidā izmantot matemātikas, zinātnes, valodu, rakstīšanas, tehnoloģiju vai specializētas prasmes;
 - 8.7. veidot sadarbību ar uzņēmumiem, iestādēm un sabiedrībām reģionālajā un valsts mērogā.
9. Mācību gada beigās SMU likvidējas.

II. SMU darbības organizācija

10. SMU veido divi un vairāk skolēnu. Vienam skolēnam veidot SMU nav atļauts.
11. SMU darbības laiks mācību gadā ir no 1. oktobra līdz 31. maijam.
12. Skolēnu mācību uzņēmumi var izvēlēties darbības jomas, kas saistītas ar ražošanu, tirdzniecību un/vai pakalpojumu sniegšanu.
13. Aizliegts veidot SMU, kas nodarbojas ar:
 - 13.1. ieroču un munīcijas ražošanu un tirdzniecību;
 - 13.2. tabakas izstrādājumu, alus un alkoholisko dzērienu ražošanu un tirdzniecību;
 - 13.3. azartspēlēm un derībām;
 - 13.4. apdrošināšanu, finanšu starpniecību un bankas pakalpojumiem;
 - 13.5. operācijām ar nekustamo īpašumu;
 - 13.6. autotransporta iegādi un tālākpārdošanu, kā arī komercpārvaldījumus ar autotransportu vai citiem transportlīdzekļiem un veidiem;
 - 13.7. preču/pakalpojumu pārpirkšanu bez pievienotās vērtības radīšanas šajā procesā.
14. Ar pārtikas produktu un lauksaimniecības izstrādājumu ražošanu un tirdzniecību saistītu SMU atļauts darboties, ja ir apstiprinātas PVD atļaujas produkta ražošanai vai pakalpojuma sniegšanai.
15. Skolai ir tiesības neļaut veikt SMU darbību, ja rodas šaubas par SMU plānotā produkta vai pakalpojuma atbilstību SMU programmas mērķiem un uzdevumiem.
16. SMU reģistrācija, darbība un likvidēšana notiek atbilstoši Junior Achievement Latvija nolikumam.
17. SMU reģistrācijas kārtība ir sekojoša:
 - 17.1. SMU reģistrācija notiek www.jal.lv, ievērojot JA Latvija Datu aizsardzības privātuma politiku.
 - 17.2. Reģistrācijas procesā skolēni ir piesaistīti konkrētam savas izglītības iestādes mācībspēkam, kuru paši izvēlās no reģistrētajiem skolotājiem savā izglītības iestādē.
 - 17.3. Pēc reģistrācijas skolēni un skolotāji savos profilos var iepazīties ar mācību un metodiskajiem materiāliem par SMU darbības principiem, kā arī ar citiem JA Latvija programmu Nolikumiem.
 - 17.4. Skolēni atbilstoši SMU mācību materiālos (SMU rokasgrāmatā) norādītajai kārtībai uzsāk SMU dibināšanas procesu, sākot ar idejas ģenerēšanu, komandas veidošanu.
 - 17.5. Topošā SMU vadītājs no sava profila reģistrē SMU – aizpilda nepieciešamos lietvedības dokumentus, atzīmējot skolotāju, kurš kļūs skolēniem par SMU konsultantu, kā arī no sistēmā reģistrētajiem skolas skolēniem, pievieno potenciālos SMU dalībniekus.
 - 17.6. SMU dalībnieki savā profilā apstiprina, ka piekrīt darboties SMU.
 - 17.7. Visu SMU dalībnieku piekrišana darboties SMU ir apliecinājums, ka tiks ievēroti SMU darbības noteikumi.
 - 17.8. SMU profilā redzama vietne, kurā ir iespēja aizpildīt Biznesa idejas pieteikumu, kuru apstiprina skolotājs.
 - 17.9. Pēc biznesa idejas pieteikuma apstiprināšanas SMU profilā redzama SMU reģistrācijas apliecība, kuru apstiprina skolotājs no sava profila.
18. Reģistrācijas apliecība ir vienīgais dokuments, kas apliecina SMU reģistrāciju un tiesības piedalīties pasākumos. SMU reģistrācijas apliecība ir jāglabā savā uzņēmumā un jāuzrāda pasākumos, kuros SMU piedalās.
19. SMU ir jāpiedalās gadatirgos, kur jāpiedāvā sava produkcija.
20. SMU jāpiedalās 3 SMU pasākumos, starp tiem ir vismaz 2 SMU pasākumi CITS BAZĀRS (dažāda mēroga).
21. SMU dalībai pasākumos jāatbilst Junior Achievement Latvija prasībām un noteikumiem.
22. SMU regulāri jāveic uzskaitē, jāprotokolē sava darbība (visi lēmumi, kas saistīti ar SMU darbību – produktu ražošana, dalība gadatirgos, SMU likvidācija u.c., jāapspriež sapulcēs, kuras jāprotokolē).
23. Mācību gada nobeigumā SMU likvidējas.
 - 23.1. Likvidēšanas kārtība tiek noteikta ar JAL noteikumiem.

- 23.2. SMU darbība uz noteiktu laiku tiek ieskaitīta tikai tādā gadījumā, ja tiek iesūtītas SMU/konsultanta atskaites par darbību.
- 23.3. Likvidācijas dokumenti tiek pieņemti un SMU darbība var tikt ieskaitīta arī tad, ja SMU ir strādājusi ar zaudējumiem, ir bankrotējusi vai pārtraukusi darbību citu iemeslu dēļ.
24. SMU reģistrācijas apliecību, darbību reglamentējošos dokumentus, finanšu atskaites ir jāglabā savā uzņēmumā un jāuzrāda pēc pieprasījuma skolas administrācijai vai skolotājam-konsultantam.
25. SMU dokumentu glābšanas laiks ir 2 gadi.

III. SMU darba prezentācija un novērtēšana

26. SMU darbība tiek prezentēta mācību gada beigās skolas komisijai.
27. Vērtēšanas komisijas sastāvu nosaka un apstiprina skolas direktors.
28. SMU darbību izvērtē komisija pēc noteiktiem kritērijiem, kuras sastāvā var būt gan uzņēmēji, gan arī skolas mācībspēki.
29. SMU darbību prezentē uzņēmuma dalībnieki, uzstāšanas ilgums ir ne vairāk kā 7 minūtes. Paredzētais laiks atbildēm ir 3 minūtes.
30. Prezentācijas laikā dalībniekiem jāprezentē komisijai ražotā prece/pakalpojums.
31. Pirms prezentācijas SMU dalībnieki sniedz komisijai ziņojumu par SMU darbību. Ziņojuma formai un saturam jāatbilst JAL Latvija Nolikumam.
32. SMU tiks vērtēti 4 posmos:
- 32.1. SMU gada atskaite;
 - 32.2. biznesa prezentācija latviešu valodā;
 - 32.3. atbilde uz komisijas jautājumiem;
 - 32.4. ražotās preces/pakalpojuma vienība.
33. Maksimāli iegūstamais punktu skaits par SMU dokumentiem, produkta un darbības prezentāciju ir 100 punkti. Punktu sadalījums ir sekojošs:
- 33.1. SMU atskaite - 30
 - 33.2. SMU darbības prezentācija - 30
 - 33.3. SMU produkts - 20
 - 33.4. Atbildes uz komisijas jautājumiem – 20
34. SMU gada atskaite parāda skolēnu mācību uzņēmuma darbību mācību gada laikā – vai plānotais ir sasniegts gan finanšu jomā, gan darbojoties komandā. SMU gada atskaite netiešā veidā parāda, vai, darbojoties SMU, dalībnieki ir ieguvuši jaunas prasmes, pilnveidojuši savas uzņēmējdarbības kompetences, par to liecina veiksmīga darbība skolēnu mācību uzņēmumā, īstenotā biznesa ideja komandā.
35. Gada atskaites vērtēšanas kritēriji attēloti 1.tabulā:

Tabula 1.

Kritēriji	Punktu skaits
Ziņojuma saturs kopumā ir saprotams un pārlicinošs	5
Produkta/pakalpojuma apraksts ir saprotams	5
SMU darbojās kā komanda (Ziņojumu veidoja visa SMU komanda)	5
Finanšu rādītāji ir skaidri nolasāmi un patiesi	10
Gada ziņojuma dizains piesaistīja uzmanību	5
Kopējais punktu skaits	30

36. Prezentācijā jāapkopo svarīgākie SMU sasniegumi, iegūtā pieredze. Jāatspoguļo SMU veiksmes un arī neveiksmes, ar kādiem izaicinājumiem SMU darbības laikā ir saskārušies dalībnieki, kā atrisinājuši tos. Jānorāda, ko dalībnieki ir ieguvuši no SMU darbības.
37. Prezentācijas vērtēšanas kritēriji attēloti 2.tabulā:

Tabula 2.

Kritēriji	Punktu skaits
Prezentācijas saturs/struktūra	10
Audiovizuālā sasaiste, pasniegšanas tehnika, izpildījums komandā	10
Orģinalitāte	10
Kopējais punktu skaits	30

38. Produkta prezentācija dot iespēju SMU dalībniekiem radīt komisijai saražoto produktu un atbildēt uz jautājumiem.
39. Produkta vērtēšanas kritēriji attēloti 3.tabulā:

Tabula 3.

Kritēriji	Punktu skaits
Vizuālais noformējums	5
Produkta kvalitāte un atbilstība reģistrācijas dokumentiem	10
Atbildes uz jautājumiem	5
Kopējais punktu skaits	20

40. Atbildes uz komisijas uzdotiem jautājumiem sniedz iespēju jauniešiem parādīt gan savas individuālās spējas un prasmes, gan komandas kopējās, kā arī to, kā šīs spējas un prasmes tiek pielietotas Skolēnu mācību uzņēmumā.
41. SMU dalībnieku atbildes vērtēšanas kritēriji attēloti 4.tabulā:

Tabula 4.

Kritēriji	Punktu skaits
Spēja izskaidrot un demonstrēt izpratni par to, kā darbojas SMU	5
Spēja piemērot apgūto jaunās situācijās, problēmu risināšanā	10
Spēja objektīvi pamatot savu viedokli skaidri un saprotami	5
Kopējais punktu skaits	20

42. Vērtēšanas komisijas pieņemto lēmumu ir tiesības apstrīdēt 3 darba dienu laikā pēc vērtējuma saņemšanas, iesniedzot iesniegumu skolas direktori. Iesniegumā tiek minēts lēmuma apstrīdēšanas iemesls.

IV. Noslēguma noteikumi

43. Skolēnu mācību uzņēmumu dibināšanas, darbības un vērtēšanas nolikums stājas spēkā no 04.11.2019.
44. Grozījumus apstiprina direktors, un ar tiem tiek iepazīstināti skolotāji, skolēni un vecāki.
45. Izmaiņas nolikumā var izdarīt pēc skolas Pedagoģiskas padomes priekšlikumiem, pēc Junior Achievement Latvija norādījumiem vai izmaiņām JAL SMU nolikumā.